

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/95060>

Please be advised that this information was generated on 2019-05-26 and may be subject to change.

Liturgische vieringen voor de opening van het schooljaar

ten dienste van het basisonderwijs
mavo, havo en vwo

bijdragen van

drs. A. de Jong

J. J. Bol

drs. A. van den Hoogen

J. Erkens

g e n s 13 53 047

Verder kijken dan je neus lang is

Een dienst aan het begin van het schooljaar
bestemd voor Mavo, Havo en VWO

Samenstelling: Toine van den Hoogen

1

We zijn hier gekomen,
misschien voor de eerste,
misschien voor de laatste keer;
misschien omdat je het graag doet,
misschien omdat je moet;
sommigen weten nog nauwelijks
hoelang een schooljaar duurt,
anderen weten het maar al te goed;
sommigen hebben het jaar al uitgestippeld -
ze zien het al helemaal;
anderen wachten maar af -
ze zien wel;
we zijn hier gekomen,
misschien alleen om even wat verder te kijken,
verder dan je neus lang is.

2

Als we om ons heen kijken
zien we toch wel eens iets anders;
mensen die hun werk doen
omdat ze nu eenmaal iets moeten verdienen.
Mensen die langs andere mensen heenleven.
Mensen voor wie het allemaal niet zo nodig hoeft.

Alsof wij mensen bomen zijn,
die van elkaars bestaan niets weten.
Alsof wij mensen bomen zijn
die steeds hoger groeien;
alsof we stekeblind zijn . . .

Van het volgende lied zingt men hier de strofen 1 en 2.

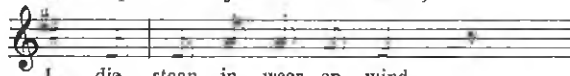
Lied van de goede hoop t. Jan Duin | m. Joop Stokkermans

Koor: 1. De men-sen zijn als ho-men
Allen: 2. Ze bla-de-ren al ho-ger
Koor: 3. De men-sen zijn als blin-den
Allen: 4. Want in het land der blin-den

1. die staan in weer en wind,
2. en van-gen steeds meer wind,
3. die ho-ren te ver-staan,
4. loopt al-tijd wel een vriend,

1. die staan in weer en wind —
2. en van-gen steeds meer wind —
3. die ho-ren te ver-staan —
4. loopt al-tijd wel een vriend —

1. ze ho-pen op de zo-mer,
2. ze groei-en zien-der-o-gen
3. en wat geen mens kan vin-den
4. daar wor-den zij be-mind en

1. ver-lan-gend als een kind —
2. al zijn ze ste-ke-blind —
3. ge-beurt soms in Gods naam —
4. daar zul-len zij wel zien —

1. ze ho-pen op de zo-mer,
2. ze groei-en zien-der-o-gen
3. en wat geen mens kan vin-den
4. daar wor-den zij be-mind en

1. ver-lan-gend als een kind. (Na strofe 1 dadelijk allen str. 2.)
2. al zijn ze ste-ke-blind. (Na str. 2 eerst 3 maten voorspel.)
3. ge-beurt soms in Gods naam. (Na str. 3 dadelijk allen str. 4.)
4. daar zul-len zij wel zien.

Al zijn ze stekeblind . . .
 blind voor wat er gebeurt,
 doof voor verhalen,
 verhalen over God en mensen.

3

Een tuin vol rozen,
 bomen, zwaar van appels,
 rivieren waar je de bodem van kunt zien,
 en vogels die de zuivere lucht
 vol met liedjes zingen:
 zo is het allemaal begonnen.

4

Maar mensen willen altijd meer
 - ook toen al -
 ze werden jaloers op elkaar
 en ze sloegen er op los;
 de vogels werden stil,
 de rivier werd vies,
 de tuin een wildernis.

En God spoelde alles zuiver;
 een duif kwam Noach vertellen
 dat hij opnieuw mocht beginnen.

Maar dat had je gedacht,
 het ging maar even goed;
 toen moesten ze weer zo nodig.
 Een toren gingen ze bouwen,
 maar ze wisten het allemaal beter,
 verstonden elkaar niet
 en God nog minder:
 en zo werd het weer een puinhoop.

5

Toen mocht Abraham het gaan proberen,
 ergens opnieuw in een ander land.
 Dat ging een hele tijd goed,
 tot ze slecht betaalde gastarbeiders werden

in dat grote verre land Egypte.
En weer kwam er de klad in.

Nu volgen de strofen 3 en 4 van bovenstaand lied van de goede hoop.

6
Toen was Mozes aan de beurt
om het te gaan proberen
met die hardleerse mensen.
Hij bracht ze uit de woestijn
naar een nieuw land:
God woonde er bij de mensen.

Door drooggewaai-de zeeën

t. H. Beex / m. L. v. Dijk

1. Door drooggewaai-de zee-ën, op-ge-jaagd volk van God,
2. Doordichtgegroeide tij-den, vast-ge-roest ach-ter-land,
3. De wondren zijn je sche-pen, blik-semlicht is — je vlag,
4. Het wordt ons aan-ge-bo-den, ie-der-een brood en wijn,
5. Een is er al ver-re-zen, op-gestaan woont Hij daar,

1. be-dreigd door zon en ster-ren, 'n on-ze-ker daaglijks lof.
2. geen God geen zon geen koning, al-le vu-ren uit-gebrand.
3. je oog - op - slag het te-ken, op de dag die op u wacht.
4. we zijn be-doeld als go-den, en dat zul-len we eens zijn.
5. geen mens hoeft meer te vre-zen, want 't wonder is al waar.

E - mi - gran - ten naar de ver - te, naar 'n land door God ge -
- maakt: wat al - le har - ten wen - sen, dat zijn wij men - sen waard.

De strofen 4 en 5 kan men eventueel weglaten.

7
Maar weer hetzelfde liedje,
ze hadden nog niets geleerd.
En alsof er nog niets gebeurd was
bleef God ze grote mensen sturen:

leiders, koningen en profeten,
 en die maakten telkens een nieuw begin:
 David, Salomo, Jesaja, Daniël, Jeremia,
 en nog veel meer van die lui,
 zoals Johannes de Doper,
 die het vuil van ze afspoelde.

8

Maar het hielp allemaal niet veel,
 en toen,
 toen kwam Jezus van Nazareth.
 Hij zei
 dat God een vader was voor hem
 en voor iedereen,
 voor jan en alleman.
 En dat alle mensen daarom
 broeders en zusters waren.
 Maar, zeiden de mensen
 die toen de baas waren,
 jij kunt ons nog meer vertellen
 over jouw vader:
 jouw vader was een timmerman,
 en daarmee uit.

Jezus zei daarop:
 Ik begrijp jullie wel,
 jullie prâten over God
 zonder Hem te kénnen,
 maar Ik ken Hem wel;
 Ik weet waar het op aan komt.
 Je moet met de mensen meelevén,
 met de tollenaars en de zondaars,
 met de blinden en de lammen,
 met de mensen die niet meer weten
 waar ze het zoeken moeten,
 met de mensen die er onderdoor gaan.
 Ze horen er ook bij,
 helemaal.
 Leven met God is
 breken en delen,

zijn wat nog niet kan,
doen wat nog ondenkbaar is,
bij mensen.

Een mens is hij

t. Jan Duin / m. Joop Stokkermans

3

Een mens is hij door al - les heen,
een mens van brood maar niet al - leen,
die komt en gaat en leeft voor - goed,
door u voor-zien, -uw vlees en bloed.

4

The musical score consists of four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a 3/4 time signature. The music is written in a simple, melodic style. The lyrics are printed below the notes. The fourth staff ends with a 4/4 time signature.

9

En wat Hij altijd deed,
deed Hij ook weer die avond
- de laatste van zijn leven hier -:
Hij nam het brood,
brak het en deelde het rond,
en Hij zei:
dit is mijn lichaam;

en Hij reikte ook de beker wijn aan
en Hij zei:
dit is mijn bloed,
vergoten voor jullie,
om een nieuw begin te maken.
Blijft dit doen om mij te gedenken.

allen Een mens is hij door alles heen
 een mens van brood maar niet alleen
 die komt en gaat en leeft voorgoed
 door u voorzien, uw vlees en bloed.

de dag daarop is Hij gestorven,
 maar niet voorgoed:
 het was een nieuw begin,
 Hij is verrezen en gaan leven.

10

En de mensen vertelden het allemaal door
 en ze geloofden
 dat het kon;
 ze kregen de geest te pakken.
 Toen begonnen ze te leven,
 net als Hij.
 Ze gingen alles breken en delen;
 sommigen zeiden:
 die zijn goed gek,
 die geven alles af,
 of het niet op kan.
 Maar die erbij waren
 hadden veel plezier erin,
 en heel veel die het zagen
 gingen het ook doen.

The musical score consists of four staves of music in G major (one sharp) and 4/4 time. The lyrics are written below the notes. The first staff begins with a fermata over the first measure. The second staff has a fermata over the last measure. The third staff has a fermata over the last measure. The fourth staff has a fermata over the last measure.

Een mens zijn wij door al - les. heen,
 een mens van brood maar niet al - leen,
 die komt en gaat en leeft voor - goed,
 door u voor-zien, -uw vlees en bloed.

11

Laten wij dit ook doen, vandaag:
 breken en delen,
 samen zijn zoals het eigenlijk nog niet kan;
 doen, zoals het zou moeten kunnen;
 je echt inlaten met elkaar.

Neem en eet,
 God is bij jou en bij jou en bij jou . . .
 (communie)

Lied van drie woorden

t. Jan Duin / m. Joop Stokkermans

1

Koor: 1. Een God met hart en han - den
 3. Woord één valt in de vo - ren
 5. Het der - de wordt ver - zwe - gen,

1. breekt door de men - sen heen.
 3. van uit - ge - stor - ven land.
 5. al is het ons be - loofd.

1. Door wa - ter zon - der stran - den —
 3. Maar wie er van wil ho - ren
 5. Het moet nog zo - veel we - gen

1. een we - reld zon - der lan - den
 3. die wordt er uit - ge - bo - ren,
 5 door on - tij en door re - gen,

1. gaat hij zijn weg al - leen.
 3. tal - rij - ker dan het zand.
 5. dat je het maar ge - looft.

Allen: 2. Hij komt niet om te maai - en
4. Het twee - de woord moet bre - ken
6. Een God met wei - nig woor - den

2. en ziet de oogst voor - bij,
4. zo - als een stuk - je brood. —
6. wordt gaan - de - weg ver - moed. —

2. Hij gaat uit om te zaai - en
4. En wie dit le - vens - te - ken
6. Hij is soms niet te ho - ren,

2. en laat drie woor - den waai - en, —
4. ver - staat en durft te spre - ken,
6. Om - dat hij wordt ge - bo - ren,

2. drie han - den hoop is hij.
4. gaat niet voor al - tijd dood.
6 in a - dem en in bloed.

12

Er zijn mensen die het zien,
dat van God en van de mensen;
en die het proberen in hun leven.
Mensen die erin geloven,
terwijl ze niet weten
wat het uithaalt.
Mensen die zich inzetten,
dag in, dag uit,
en die steeds maar weer geloven.

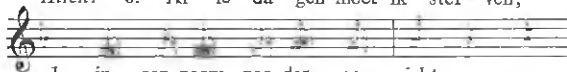
Van het volgende lied zingt men hier de strofen 1 en 2

Lied van de honderdman

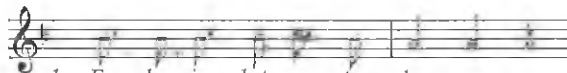
t. Jan Duin | m. Joop Stokkermans

Solist: 1. Hon-derdmaal moet ik ge - lo - ven
Allen: 2. Langs de men-sen moet ik dwa - len,
Solist: 3. Hon-derd woor-den moet ik spre - ken
Allen: 4. Bij de go - den moet ik zwij - gen,
Solist: 5. Hon-derd din-gen moet ik de - len,
Allen: 6. Al - le da - gen moet ik ster - ven,

1. in een naam zon-der ge - zicht.
2. moet ik dwa - len als een kind.
3. en ik vraag je hon - derd uit.
4. moet ik zwij - gen als het graf,
5. moet ik bre - ken als het brood.
6. ook al word ik eeu - wen oud.

1. En dan is het maar te ho - pen
2. En dan hoor je maar ver - ha - len
3. Meest-al krijg ik taal noch te - ken,
4. om het le - vend woord te krij - gen
5. Want van brood en sa - men spe - len
6. Want van do - de - lij - ke scher - ven

1. dat je bent, dat je bent,
2. dat je komt, dat je komt,
3. maar eens klinkt, maar eens klinkt,
4. dat ik zelf, dat ik zelf,
5. wordt een mens, wordt een mens,
6. komt ge - luk, komt ge - luk,

1. dat je bent on-zicht-baar licht.
2. dat je komt en jij me vindt.
3. maar eens klinkt een nieuw ge - luid.
4. dat ik zelf eens zeg - gen mag.
5. wordt een mens een te - ven groot.
6. komt ge - luk in dui - zend - voude.

na strofe
2, 4 en 6
acht maten
tussenspel.

Er zijn mensen die het willen vertellen,
dat van God en de mensen,

die naar woorden zoeken
 woorden die vaak niet overkomen,
 woorden die niet begrepen worden.
 Sommigen zeggen dan:
 die mensen zijn gek.
 Maar ze blijven geloven
 dat ze ooit begrepen worden.

Nu volgen de strofen 3 en 4 van bovenstaand lied.

Er zijn mensen die het doen,
 dat van God en de mensen,
 mensen die zich werkelijk inlaten met de ander,
 ook hier op school;
 mensen die met de ander optrekken,
 een leven lang, ook hier op school;
 Mensen die fouten maken,
 maar die toch opnieuw durven beginnen, ook hier op school.

Nu volgen de strofen 5 en 6 van bovenstaand lied.

13
 Het verhaal van God met de mensen
 is het verhaal van God met jou
 en met jou en met jou . . .
 En dat verhaal vraagt: doe je mee
 leef je mee,
 zie je er wat in?
 Jij moet je antwoord leven,
 je antwoord geven op jouw manier;
 vrij . . .
 dat kost pijn, dat vraagt moeite,
 dat graaf heel diep in je,
 dat vreet aan je, maar . . .
 als je het gevonden hebt
 dan groeit er een antwoord,
 dan bloeit een leven open,
 dan houdt God je vast . . .

Lied om vrijheid

t. Jan Duin / m. Joop Stokkermans

Koor: 1. Vrij - heid kost ge - boor - te - pijn,
3. Vrij - heid is een o - pen hand,
5. Vrij - heid is een mens te groot,

1. ste - ken pijn uit oor - logs - da - gen —
3. o - gen die voor nie - mand slui - ten —
5. gro - ter zijn dan taal en te - ken —

1. vrij - heid komt niet met ver - dra - gen,
3. al - tijd bin - nen zijn en bui - ten,
5. woor - den zijn die niet meer bre - ken,

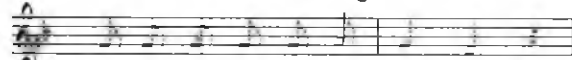
1. maar is vuur uit steen ge - sla - gen
3. vre - de zon - der bij - ge - lui - den,
5. stil - te die je uit kunt spre - ken

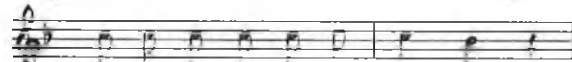
1. in een doods - woes - tijt.
3. bo - ven stad en land.
5. bo - ven tijd en dood.

Allen: 2. Vrij - heid is als brood en wijn
4. Vrij - heid is een stuk - je grond
6. Vrij - heid is een lang ver - haal

2. deel van ie - mands le - ven we - zen —
4. groot ge - noeg om op te wo - nen —
6. waar een mens in wordt her - bo - ren —

2. won - den die voor - goed ge - ne - zen,
4. we - ten dat het ooit zal ko - men
6. dat ver - teld wordt zon - der woor - den

2. meer zien dan zo - ve - len le - zen,
 4. als een pa - ra - dijs vol zo - mer
 6. en bij don - ker is te ho - ren

2. al - ler - we - gen zijn.
 4. aan de ho - ri - zon.
 6. van een nach - te - gaal.

Verantwoording

De teksten genummerd met 3 t/m 10 zijn van C. Remmers, gepubliceerd in het cahier 'Vasten-Pasen 1973' DPC Den Bosch; de teksten genummerd met 1, 2, 11 en 12 zijn van L. Geraedts en T. van den Hoo-gen.

Alle teksten en liederen zijn overgenomen met toestemming van de rechthebbenden.

Is er een God in de
 zaal
 hemel
 kerk enz.

Een viering bij de opening van het studiejaar,
 bestemd voor Havo en VWO

teksten: Jon Erkens

*Hoe, waaraan, wanneer herkennen we
 en mogen we spreken van God,
 valt er iets te definiëren van het Godservaren,
 waarmee moeten we kunnen volstaan,
 zijn wij uiteindelijk niet verantwoordelijk
 voor onze wan-creaties?*

Inleiding

Lezer 1: Wat wordt er van ons verwacht, welke grote ontdekkingen zullen we dit jaar doen, welke cijfers zullen onze koppen sieren?

Lezer 2: Hoe zal God eruit zien als we Hem naar beneden hebben gebeden in cijfers hebben opgetekend in waardevaste tabellen vastgeklonken in zwerige taal en tekens opgeschreven?

Lezer 1: Laten we een nieuwe wereld gaan ontwerpen, we zullen de verleden werelden uitschudden, en in elkaar passen wat nog draait, totdat we ons wereldje pasklaar om onze schouders hebben hangen; een betere wereld natuurlijk!
 We hebben de wetenschap immers mee,
 de ervaring immers mee,
 de verbetering immers mee,
 de juistheid immers mee,
 de waarheid immers mee.

- Lezer 2:* Hoe zal God eruit zien, als we Hem onze confectiejas hebben omgehangen?
 We kunnen Hem bovendien nog bekleden met edel en sier.
 Wat zal God doen, als we Hem onze schepping toevertrouwen?
 Wie weet, zal ons gouden kalf strijd moeten leveren met alle collega-gouden-kalveren,
 wellicht komen concurrerende goden en trekken de onze van zijn sokkel.
 Misschien ook, lacht God.
- Lezer 3:* Misschien ook, vraagt God:
 Ben ik wel hun God, of hun God, of hun God,
 of, de God van hen daar?
 en antwoorden zij en zij en zij en zij daar:
 Ja Heer, hier zijn we, U bent 't.
- Lezer 2:* Wat maken wij van God die lacht en zich geen vragen stelt?
 Onderwerp van strijd
 van wetmatigheid
 van naijver
 van op de borstklopperij soms?
 We betwisten zijn bestaansrecht bij hen en hen en hen daar,
 trekken zijn geslachtstabel na en zeggen:
 hij is 't niet, hij is 't wel, hij is 't niet, ja Hij is het.
- Lezer 3:* En als Hij nou 'ns juist om dat alles hard zou lachen,
 als Hij nou eens hard zou lachen
 om onze mooie definities
 om ons spreken van Hem
 voor eigen voordeel
 om ons gehaspel Hem
 binnen de termen van rekenkunst te vangen.
- Lezer 1:* Want waar staat geschreven:
 En we schiepen Hem naar ons
 eigen beeld en onze gelijkenis?

Eerste lezing

Hand. 9, 17-22

Op bevel van de Heer begaf Ananias zich naar het huis waar Saulus

zich bevond, trad binnen en legde hem de handen op met de woorden: Saul, broeder, de Heer heeft mij gezonden, Jezus die u op de weg hierheen verschenen is, opdat ge weer zien moogt en vervuld worden van de heilige Geest. Op hetzelfde ogenblik vielen hem als het ware de schellen van de ogen.

Hij zag weer en terstond liet hij zich dopen. Hij nam voedsel tot zich en kwam weer op krachten.

Enige tijd bleef hij bij de leerlingen in Damascus. Terstond begon hij in de synagoge Jezus te prediken en zei: Deze is de Zoon Gods. Alle toehoorders stonden verbaasd en zeiden: Is dat niet de man, die in Jeruzalem de belijders van deze naam uitroeiide, en is hij niet hier gekomen om hen geboeid naar de hogepriesters te voeren?

Maar Saulus werd met steeds groter kracht bezielde en bracht de Joden, die in Damascus woonden in verwarring door te bewijzen: Deze is de Messias.

De indeling in sprekers kan veranderd worden. Zo ligt het voor de hand, dat een van de sprekers de eerste schriftlezing doet; in dat geval moet de sprekersindeling van het hieronderstaande gewijzigd worden. Zo ook voor andere gedeelten van de dienst.

Spr. 1: Wat moeten wij dan vragen, Heer? Laat de schellen van onze ogen vallen?

Hoe vallen ons de schellen van de ogen? Wat zijn schellen, Heer?

Moeten wij de schellen horen, zien vallen?

Wie wordt van blind ziende

wie van ons

wie van mensen?

wanneer zijn we ziende blind?

Welke weg is recht?, die met doornen soms

krom van alle bochten

steil van alle dalen en hoogten?

Spr. 2: Laten we dan maar blind zijn,

als we zeggen u te zien, te weten op onze weg.

Laat ons dan maar met stomheid geslagen worden

als we getuigen:

Deze is de Messias!

Nee, geef ons geen teken,

want ons geloof is niet voor ons

voor mensen.

Spr. 3: Mag dan wel ons spreken voor mensen zijn:

Deze is de Messias!?

Mogen we dan in elk geval

wel telkens opnieuw geboren worden?

Zodat van onze dichtgeknepen ogen de schellen duizendvoudig vallen.

Tweede lezing

Joh. 3, 1-8

Er was onder de Farizeeën iemand die Nikodemus heette. Hij behoorde tot de voornaamsten van de Joden. Eens kwam deze in de nacht bij Jezus en zei: Rabbi, wij weten dat Gij van Godswege als leraar gekomen zijt, want niemand kan die tekenen doen die Gij verricht, als God niet met hem is.

Jezus gaf hem ten antwoord: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: als iemand niet wedergeboren wordt, kan hij het rijk Gods niet zien.

Nikodemus zei tot Hem: Hoe kan een mens geboren worden, als hij al oud is? Kan hij soms in de schoot van zijn moeder terugkeren en opnieuw geboren worden?

Jezus antwoordde: Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: als iemand niet geboren wordt uit water en geest, kan hij het rijk Gods niet binnengaan. Wat geboren is uit het vlees is vlees, en wat geboren is uit de Geest is Geest.

Verwonder u niet dat Ik u zei: Gij moet opnieuw geboren worden. De wind blaast waarheen hij wil; gij hoort wel zijn geruis, maar weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat; zo is het met ieder die geboren is uit de Geest.

Preek

Themata die gebruikt kunnen worden, zijn gedeeltelijk vervat in de twee lezingen. Bijv. het opnieuw beginnen bij Saulus.

Zelf ziende, kan hij ook anderen ziende maken.

Hem zijn de schellen van de ogen gevallen, Hij heeft God herkend, hij laat zich dopen.

'Wanneer vallen andere mensen de schellen van de ogen?'
 'Wanneer mogen ze dan zeggen „God” te zien?'
 'Hoe leert men God te zien?'
 'Hoe vaak wordt niet iets in Gods naam gedaan of gezegd.'
 Te gebruiken Bob Dylan's lied: With God on our side.
 'Alle oorlogvoerders wisten God aan hun zijde; als dat zo is,
 dan kan Hij de oorlogen ook beëindigen.'
 'God staat aan onze zijde, maar wie maakt dat uit?'

Nikodemus vraagt naar het hoe van het wedergeboren worden, om het rijk Gods te kunnen zien. Het antwoord: De wind blaast waarheen hij wil, onhoorbaar, de mens kan z'n doel en oorsprong niet begrijpen. Toch doen mensen pogingen, die vaak tot vreemde godscreaties leiden. Hiervoor van Lucebert: Tijdtafel en geslachtstabel.
 Toch hopen mensen, dat ze op weg zijn, op 'n goede weg, op Gods weg, als 't effe kan.

Uit: Lucebert's: Tijdtafel en Geslachtstabel

„en gudrun gewon baldur
 en baldur gewon menhir
 en menhir gewon mathilde
 en mathilde gewon micky mussolini
 en mussolini gewon airwick
 en airwick gewon evert wegebouwer
 en evert wegebouwer gewon may west
 en may west gewon onan.

en zo was het goed en zo werd alles lekker overtollig,
 verwarmd de warmen
 verarmd de armen uitgebeend de benigen
 en die tien tenen hebben zullen kunnen slapen
 maar die ook nog twee handen hebben zullen moeten sjouwen

daardoor alweer gewon generaal hallelujah pepsi-cola
 palimedes poppetgom en poppetgom andermaal gudrun
 en gudrun traditiegetrouw baldur en menhir
 wederom micky maar airwick werd gekidnapt en vermoord

en de zeeën hoorden daarvan en ook de winden
maar zij waren zat en zwegen
alleen de regen gaf een vaag verward verhaal
maar niemand heeft daar kippevel van gekregen
omdat het werd verteld in een verkeerde taal".

Een geloofsbelijdenis

Lezer 1: Als Golgotha er niet om niet was
en dat geloven wij;
als het begin er om 't einde was;
't einde om de eeuwigheid,
de eeuwigheid om de beginne was
en dat geloven wij;
als onze stappen en passen,
onze mars en slenter
er niet om stilstaan zijn,
als ons gepeins er niet om
rennen hollen vallen is
en dat geloven wij;
als ons geboren worden,
leven werken er om
de dood niet zijn
en dat geloven wij;

Lezer 2: en als
geschreven staat,
en als
geprofeteerd staat,
en als
beleden is,
en als
geleden is,
en als
geopenbaard, verkondigd
en bevestigd is,
dat ons
verlossing, heil en vrede
gegeven is:

Voorg.: dan weten wij
 en dat geloven wij,
 dat Golgotha niet om niet,
 Jezus niet zomaar laat maar,
 God niet voor zich aan ons is voorgegaan,
 heeft bijgestaan,
 bij al ons vragen om te weten:

Alle lezers en voorg.:
 dat geloven wij.

Vóór het eucharistisch gebed, ter overdenking

op de zevende dag
 zijn we in alle rust vertrokken
 op pad gegaan
 in een pas geklaarde wereld
 beschenen door het nieuwe licht
 omhuld door vrije lucht
 en onder onze voeten
 dampend nieuwe aarde

en met abram aan onze zijde geweten
 trok onze stoet naar het zuiderland
 en de rust was ver van ons
 en van al het opgetrokkene uit zand
 van zonde en sodom werd slechts zout gevonden
 hoe vaak we toen en later opstonden
 het had geen getal

met jozef naar egypte gebracht
 een nieuwe tijd, land en woning
 we eerden er de onderkoning
 die 't lawaai had doen verstommen

en mozes voerde ons opnieuw weg
 na het gebed op de zevende, pascha dag
 en waar we wilden neerzitten
 was z'n straf

en waar we zonder uitzicht
ons hoofd voorbijsnelden
was z'n straf
zijn straf aan de jordaan
de andere oever zien
maar niet begaan
't land dat het begrensde.

waar onze broeder job
tenslotte toch geheel
't nieuwe mocht beleven
de pijn en 't geluk
aan hem aan ons
tesamen opgegeven

't geluk van onze nieuwe lenteweide
kon zichzelf niet op
jeruzalem, vol vrede
rust op plaats
voor lang?
maar dat kon niemand zeggen
wij werden geroepen
naar het verre babylon, geen vrede
rust op plaats
opnieuw geen haven, slechts buitengaats
en wederom ons bezit bijeen gepakt
voor een nieuwe vaart

en waar we stonden, sichem, joppe, bethlehem
en zaten jericho, bethel, gibeon
was geen plaats
geen steen de onze

met jesus, nazarener
op weg gegaan
dachten wij

hij sprak van rijk en vrede Gods
en liep vooruit
het volgen liep vanzelf

al zonder steen voor het hoofd
om op te rusten
of huis om te bezitten
we volgden
tot wij hem
met z'n allen kusten

zo samen opgaan
de weg van vrede
ook na z'n dood en wederleven
't ging verder
de weg van oorlog
liep samen op
nog harder

en waar we konden bidden
zag onze gang naar verder
de hoop bekroond in elke stap
we moesten voort.

en waar we liepen
volgde het gebed
de pleisters schiepen
rust en overdenking
genazen wat er was besmet
en dus geleid
niet in de steek gelaten
volgden wij het spoor
door eeuwen heen en mijlenver
en legden zaad in elke voor
voor dagen maanden jaren

en op een zoveelste dag
zijn wij in alle rust en onrust vertrokken
op pad gegaan in een geklaarde
nog te klaren wereld
beschenen door 't nieuwe
nog schoon te wassen licht
omhuld door vrije
te verlossen lucht

en onder onze voeten
dampend nieuwe
door ons te ploegen aarde.

*Dit gedicht kan ook als tweede lezing of iets dergelijks gebruikt worden
i.p.v. overdenking vóór het eucharistisch gebed.*

*Dan kan de thematiek van op weg zijn, telkens opnieuw beginnen, in
de preek gebruikt worden.*

Tafelgebed

Voorg.: Vrede is aan u,
van God, onze Vader,
aan u, en u en u daar
is de vrede van onze Vader
die gemaakt heeft wat Hij is
die is wat altijd was
die is wat zal worden.

Allen: Heer, God,
danken doen wij U
omdat wij U mogen noemen
hun God, hun God, hun God van hen daar
en onze God.

Spreker: Wij danken U, dat U
het onderscheid niet maakt.
Wij danken U omdat U ons allen roept,
hoe wij of zij of zij ook roepen.
U behoort de zegen toe
omdat U ons,
omdat U mensen zegent.

Voorg.: Heilig, heilig, heilig
bent U, Heer,
omdat U Eén bent
en boven alleman staat
en alleman's nietigheid toont.

Spreker: Wij danken U, omdat U
 - gelukkig maar -
 een kwetsbare God bent,
 dat U de hand niet hebt gelegd
 op de vrijheid van uw volk,
 dat uw rijk niet wordt begrensd.
 Wij danken U dat U
 bij uw eigen naam wordt genoemd.
 Wij danken U dat U niet
 als ons bent, zoals wij zeggen:
 Ik sal jou krij,
 zoals wij zeggen, wij zullen alles krijgen.
 Wij danken U dat U 't niet was,
 die onze stempels drukte:
 onze eerezucht, onze wedijver
 onze conventies, broedernijd, berekening
 de mooie woorden,
 slagschepen van volzinnen,
 die pacht omwille van de onmacht,
 de macht ondanks de kleinheid.

Allen: Heer God,
 danken doen wij U,
 omdat wij U mogen noemen
 hun God, hun God, hun God van hen daar
 en onze God.

Voorg.: Heer God,
 wij danken U, voor Hem
 uw Zoon, de Eerstgeborene;
 uw Zoon, die enige uren
 voor z'n lijden en dood
 het brood nam en zei:
 Dit is mijn lichaam.

Die toen wijn nam en zei:
 Dit is mijn bloed,
 het is voor u,
 wat Ik nu doe,
 doe dit ook voor elkaar,

om mij te gedenken.
En wij zijn het aan wie
Hij het telkens weer geeft en doet.

Voorg.: Heer, wij bidden U,

Allen: schenk ons zo'n leven
zoals Hij 't leven was
geef ons, als U toch aan 't lachen bent,
een kleine glimlach.

Spreker: Bidden wij dat ons woord waar is?
- na ons de zondvloed -
of bidden wij dat de wereld
onze diensten vraagt!
Bidden wij dat we hard
genoeg mogen werken
om de ander nog meer te ontnemen?
of bidden wij dat ieder zal mogen krijgen
wat wij al in duizendvoud verdienden?
Bidden we tot God:
tot wie, voor wie, waarvoor
willen we dan bidden?
Bidden we voor God, die in de hemelen zijt?
en laten Hem daar zitten,
of bidden we dat we waar mogen maken
wat zijn Zoon aan ons voorstelde: zijn rijk.

Voorg.: Zo bidden, zo waarmaken,
zonder weet van ons eigen gelijk
maar wel van ons hopen en geloven.
Hopen met wat meer fantasie
Geloven met minder eigendunk
en voelen, weten wie
ons ter zijde staat.
Laat ons daarom eenvoudig bidden:

Allen: Onze Vader.

Communie

*Breken en uitdelen van het brood
en rondgang van de beker*

Voorg.: Laten we samen het brood en de wijn nemen
die Hij aan ons heeft gegeven,
telkens weer geeft.
Eet van dit brood en drink van deze wijn
want in zijn Zoon heeft God zich aan ons getoond en gegeven.

Slot

Lezer: Laat de vrede aan ons zijn
en aan hen en hen en hen daar
geen vrede van berekening
geen vrede van toevalligheid
geen vrede van woorden
mooie beloften
angst.

Voorg.: Laat de vrede aan ons, mensen zijn
een vrede, die we amper kunnen dragen
een vrede, te zwaar eigenlijk voor onze benen
een vrede, waarvoor geen afgodsbeelden nodig zijn
een vrede, die ons menselijk bestaan overeind zal houden
een vrede, die ons eeuwige leven zal tekenen
een vrede, die Gods naam heeft meegekregen.
Ons zegene de almachtige God:
+ Vader, Zoon en heilige Geest.

Allen: Amen.

Verantwoording

De lezingen uit deze dienst zijn met toestemming overgenomen
uit de Willibrordvertaling © 1966 KBS, Boxtel.